

Ingvald Strand er det 9. barnet i rekken og er født den 4. Mars 1911 nede på Strand-gården. Barna kunne ofte ha viltre leker. Da Ingvald var 3 år gammel ble han holdt i armene og slengt rundt. Nå glapp taket slik at Ingvald føk med hodet først rett mot den store etasjeovnen i stua. Panna traff en skarp kant på ovnen. Det blødde veldig. Olga rensset såret med aske. Det ble et arr i panna som har fulgt Ingvald gjennom hele livet. Ingvald mener å huske at det var Hans som slengte ham rundt. Hans kom med flere skrøner ovenfor Ingvald. Hans fortalte engang at hvis man skjøt en pil rett opp i lufta, ville den ikke komme ned igjen. Den ble bevist ute i gården. Hans tok en pil og bue og skjøt pila ut i lufta. Den pila ble jo borte, så den hadde nok forsvunnet ut i verdensrommet.

Da Ingvald var 5 år gammel, flyttet de opp på Ørseng-gården. Han gikk ved siden av vogna med flyttelasset. På vogna satt Olga med Reidar på fanget. Han var jo bare 14 dager gammel, så han slapp å gå.

Den nye gården så ikke ut. Den var ikke vedlikeholdt. Da de flyttet opp var det bare fjøset som var bra. Den hadde jo Herman hadde bygd mens de bodde nede på Strand. Den gamle tømmerlåven var fallelferdig.

Noen år etter at de flyttet opp, bygde Herman ny stall. To snekkere satte opp den nye stallen i nord-enden av låven. De passet på å få taket på den til å bli like høy som taket på det nye fjøset. Den gamle låven var lavere enn dette. Noen år etter ble den gamle låven revet og en ny ble satt opp. Det var i slutten på 20'årene. Nå hadde de en stor driftsbygning med et fjøs i syd-enden, stall i nord-enden og låve i mitten. I årene mellom byggingen av fjøset og stallen, og i de årene mellom byggingen av stallen og låven, samlet Herman materialer. Trær ble felt og skåret til materialer på Hornnes-saga. Ingvald kjørte mange lass med materialer opp til Hornnes-saga.

Strand-gården hadde de fortsatt. Den ble leid bort til forskjellige. Til slutt solgte Herman Strand-gården til Anton Holmestrand. Da fikk de penger nok til å bygge om loftet i hovedbygningen. Det gamle åpne loftet ble innredet med kjøkken og to rom. Det var "Oskar snekker" og sønn som fikk den jobben.

Barndommen.

Bøndene ute i Ullerøy leverte melka på Melkefabrikken i Sandesund (Sarpsborg). Det var jo før meieriene kom i drift. Melkefabrikken lå der hvor Jyden ligger idag. Melka ble kjørt til Skjeberg Stasjon. Derifra gikk den med tog til Melkefabrikken. Dette sjedde hver dag. Bøndene i Ulerøy hadde en melkevogn som stod i skjulet på Berg-gården (Oddvar Berg). Det skjulet hadde en dør i hver ende, så man slapp å rygge med vogna. Hver bonde måtte sørge for at melka kom opp i den vogna på morgenen. Bøndene skiftet på å kjøre. Det var 9 bønder, så hver bonde måtte kjøre hver 9.ende dag til Skjeberg stasjon og laste melka inn i godsvogna. Ingvald var ikke gamle karen da han første gangen fikk i oppdrag å kjøre vogna.

Anna.

Da Anna kom fra Amerika var det en overaskelse. Hun kom plutselig en dag, gående til gården. Ingvald så at hun kom. Han hadde aldri sett henne før. Hun hadde vært borte i 18 år. Hun hadde vært en veldig pen jente før hun reiste. Hun reiste alene med båten bort. På båten traff hun en danske som hun ble gift med. Hun fikk 5 barn med ham. Han var ikke snill, og han kunne være borte i ukesvis. Anna levde et hard liv der borte. Det hadde satt sine spor i henne.

Anna satte aldri sine ben i hjemgården etter at hun kom tilbake. Hun hadde nok et veldig nag til sin far etter episoden som gjorde at hun flyttet til Amerika.

Anna fikk bo i kammerset i nordenden av hovedbygningen. Hun strikket mye og hjalp til på gården. Hun snakket mest med Olga. Anna hadde nok dårlig samvittighet for at hun hadde "trengt seg på" inn til gården til søstera si. Hun ville ikke være til bry. Det medførte at hun kunne gå til skogs og være borte i dagesvis. De letet etter henne flere ganger, men de fant henne aldri. De kunne finne store sekker med blåbær som hun hadde plukket. Hun gikk ofte i en skinnpels.

Ingvalds ungdomstid.

Ingvald arbeidet mye med jordbruk hjemme på gården. Da Hanna og Peder flyttet til Ravneng hjalp han til der. Da han var 17-18 år gammel, skulle Åsmund og Ingvald ut for å få seg jobb. Ingvald var mye sammen med Åsmund. De syklet til arbeidskontoret i Tønsberg. Kontoret var stengt for dagen da de kom bort, så den første natta måtte de ligge i skogen under åpen himmel. Tidlig neste morgen gikk de på arbeidskontoret. Den gangen var det mye jobb å få. Bønder som skulle ha arbeidskraft gikk ofte til arbeidskontoret. Ingvald og Åsmund traff der en bonde fra gården Berg i Sem. Der fikk de jobb begge to. Men der ble de ikke lenge. Åsmund reiste hjem og Ingvald reiste tilbake på arbeidskontoret i Tønsberg. Nå traff han en bonde som het Skanke. Han kom fra en gård i Stokke. Ingvald ble med ham. De reiste da med hest og fire-hjuls vogn. På den gården var det fire tjenestefolk; to gutter og to jenter. Det var vanlig dengang. Ingvald hadde det bra i Sem. Han fikk kost og losji og kr.30,- i måneden. Dengang var det vanlig å flytte på bestemte dager. Det var den 14. april og 14. oktober.

Ingvald hadde lyst til å oppleve noe nytt, så etter et halvt år i Stokke kom han til Alfred Håkenstad i Tjølling. Han var kjempestor, men veldig snill. Det var rett som det var at Ingvald kunne få noen ekstra penger til gotteri, i tillegg til de 30-kronene han fikk per måned. Alfred Håkenstad drev med alt mulig på gården, både kuer, griser og grønnsaker. En gang leverte han 50 griser til fleskesentralen i Oslo. Da var Ingvald med. I Oslo fikk Ingvald noen kroner for å kjøpe seg gotteri. Ellers kjørte Alfred ofte med lastebilen full av grønnsaker til byene i distriktet. Ingvald fikk jobben med å lesse på grønnsakene kvelden føre. Da kunne han få en tier i hånda i tillegg til de 30 han fikk i lønn. - I Tjølling bodde Ingvald i 2.etasje i en drengestue. Han var der et halvt år. Han reiste deretter hjem og arbeidet hjemme et års tid. Da reiste han til arbeidskontoret i Fredrikstad. Han fikk jobb på en gård i Våler. Der var det ikke så bra. Det var stor forskjell mellom herrskapsfolket og tjenerne. De fikk heller ikke så mye mat de ville. Olaf hadde akkurat kommet fra USA, og var på besøk hos Ingvald. Olaf skjønnte forholdene og sa til Ingvald at han burde komme seg derifra så fort som mulig. Ingvald reiste hjem like etterpå.

Nå tok Ingvald førerkort, fordi Eilert Eriksen lovet ham jobb på Nedre Guslund hvis han hadde førerkort. Han flyttet inn i

et rom så lå i annen etasje i hovedhuset. Det rommet lå helt inntil jernbanen, så han hørte godt jernbanen. Jobben gikk ut på å kjøre melk til huskundene i Sarpsborg. Hver morgen og hver kveld fyllte han melk i småspann og kjørte rundt med en Chevrolet lastebil. Han ble godt kjent i alle gatene i Sarpsborg. Den jobben hadde han i et halvt år. Han flyttet da hjem igjen og tok småjobber. Når det var en lastebåt inne i Verbau, fikk han ofte jobben med å trille sten ut i båten.

..... fortsetter

Erling Strand ti 7. sep 1993 - Kl.15:21